

**ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด : กรณีศึกษา
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร**

**THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP AND MANAGEMENT TO ACHIEVE
MAXIMUM EFFICIENCY: A CASE STUDY OF LOCAL GOVERNMENT IN BANGKOK.**

วรรณภา ทองเย็น

Wanna Thongyen

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

wanna196@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภท รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร และรูปแบบการบริหารงานในมิติต่างๆ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 ตัวอย่าง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณ (Multivariate Analysis of Covariance-MANCOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1. ผู้บริหารองค์การ ทุกประเภทมีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชั้นนำมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปล่อยวาง แบบมีส่วนร่วม และแบบส่งเสริม ตามลำดับ 2. ผู้บริหารทุกประเภทบริหารงานในลักษณะคล้ายกัน คือ ส่วนใหญ่คำนึงถึงมิติประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม ซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน 3. ประเภทผู้บริหารองค์การมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส ส่วนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ การคำนึงถึงประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แต่ตัวแปรทั้งสองไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงาน 4. ผู้บริหารองค์การที่มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มที่บริหารงานโดยคำนึงถึงทุกมิติสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบชั้นนำและแบบปล่อยวาง ตามลำดับ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, การบริหารองค์การ, รูปแบบภาวะผู้นำ

ABSTRACT

This research aims to study the relationship between the type, style of leadership, management and administration in the form of various dimensions. The sample consisted of 380 samples of local government in which the tool used was a questionnaire, and this research has used statistics including frequency distribution, percentage, averaging and multiple analysis of covariance. (Multivariate Analysis of Covariance-MANCOVA) to determine the statistical significance level of 0.05.

The results of this research were: 1. Management organizations of all types are leadership and guidance the most, followed by the release, participatory, and promote, respectively. 2. Executives

every administration in a similar manner, regardless of the dimension is the most efficient and effective, social responsibility, honesty, fairness, transparency and public participation in the management. . 3. Executive Officers in relation to the management of the three dimensions of social responsibility, to meet the needs of local residents and to be honest, fair, transparent. Form part of the executive leadership organization with ties to the administration of the 3 dimension is to consider the effectiveness, social responsibility, and responding to the needs of local residents. But the two are not mutually influence on the administration. 4. The executive leadership organization that has engaged the group was managed by taking into account high dimensions. Followed by executive leadership and directs release, respectively.

Keywords: Leadership, Organizational Management, Leadership Model.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารองค์กรต่างๆ ภายใต้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ซึ่งองค์การทั้งภาครัฐและองค์กรภาคเอกชน ต่างต้องเผชิญกับกระแสความท้าทายของแนวความคิด ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและความทันสมัย จากทั้ง ภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างรุนแรง การบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารจะต้องยึดหลักการบริหารอย่างถูกต้องและให้ เข้ากับองค์การนั้นๆ ให้มากที่สุด สำหรับประเทศไทย ที่ผ่านมานั้นจะต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย ประกอบ กับลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารองค์กรให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดคือ ภาวะผู้นำ ถ้าหากผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำแล้วจะสามารถพัฒนาให้องค์การเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้ เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่จะต้องนำพา องค์กรนั้นๆ ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมานี้ในอดีต พบว่า การบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ ของผู้บริหาร การขาดสภาวะผู้นำ และกระบวนการบริหาร ที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการคอร์รัปชันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่าง ต่อเนื่องนั้น ส่งผลให้การทำงานขาดคุณภาพ และสิ่ง เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จะนำพาประเทศไทยให้ เจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้หาก ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีองค์กรที่มีบทบาทและ สามารถแสดงออกมาเป็นรูปธรรม และได้รับการสนับสนุน มากองค์กรหนึ่ง ประกอบกับการให้ความสำคัญจาก ประชาชนโดยทั่วไปอย่างมาก ได้แก่ การปกครองส่วน

ท้องถิ่นไทย ซึ่งถือได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท สำคัญหลักในการเป็นแบบแผนการบริหารองค์การได้อย่าง เป็นรูปธรรม ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงเลือกศึกษาการ บริหารงานจากการปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการประยุกต์ใช้กับองค์การอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภท รูปแบบภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร และรูปแบบการบริหารงานในมิติต่างๆ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

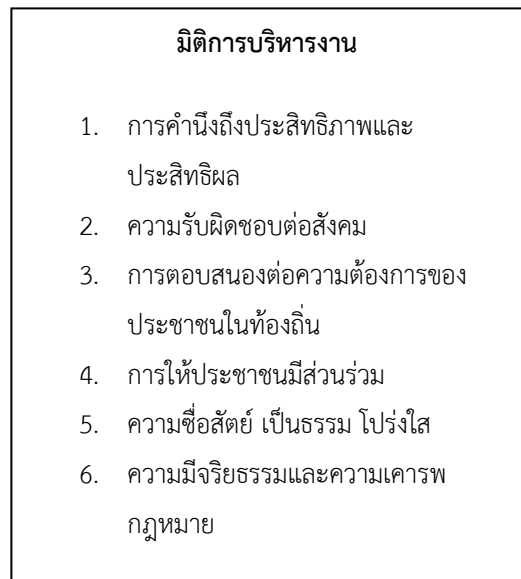
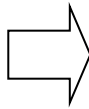
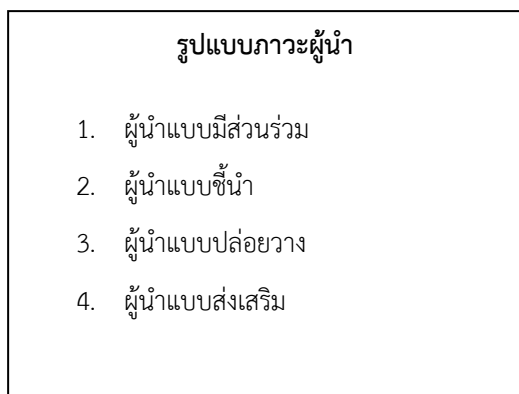
1. ศึกษาประเภทรูปแบบภาวะผู้นำและการ บริหารงานของผู้บริหาร กรณีศึกษาองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร
2. ประชากร คือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะ ส่วนบุคคล ประเภท รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงาน ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 มิติ ได้แก่ การคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ความรับผิดชอบต่อสังคม การตอบสนองต่อความต้องการ

ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 มิติ ได้แก่ การคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ความรับผิดชอบต่อสังคม การตอบสนองต่อความต้องการ

ของประชาชนในท้องถิ่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส และความมีจริยธรรมและเคารพกฎหมาย

4. เก็บข้อมูลจากผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยแบบสอบถาม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัจฉิสา เพชรหนองชุม (2554) [1] ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีพฤติกรรมเป็นผู้นำแบบประสานงานมากที่สุด คือ ให้ความสำคัญทั้งงานทั้งคนไปพร้อมกัน และยังพบว่า เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน

สุภาวดี ติมินทร (2555) [2] ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบว่ากรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับภาวะผู้นำด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกระบวนการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับผู้สนใจและนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรอื่นๆ ต่อไป

2. เป็นแนวทางในการกำหนดแผนและนโยบาย ตลอดจนยุทธศาสตร์ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กรต่างๆ ต่อไป

วางแผน ด้านการรับรู้ข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นความสามารถในการจูงใจให้เชื่อถือ ศรัทธาและยอมรับการประสานงาน ความสามารถในการแก้ปัญหา การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา ในระดับมากที่สุด โดยตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับภาวะผู้นำด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และกระบวนการวางแผนมากกว่ากรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

สุภชัย เอะน้อย (2556) [3] ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีภาวะความเป็นผู้นำที่แสดงออกมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ มักจะใช้ความรู้หรือปรีชาความรู้ในการทำงาน มีการนำความรู้และแนวคิดใหม่ๆ มาปรับใช้ในองค์การอยู่เสมอ การปฏิบัติงานมักไม่

ประสบปัญหาและเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดเสมอ มีการประกาศและประชาสัมพันธ์การจัดซื้อจัดจ้างงานโครงการต่าง ๆ ตามที่ระเบียบปฏิบัติได้กำหนดไว้เป็นประจำ ปฏิบัติงานและวางตัวเหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่ ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความเชื่อมั่นและศรัทธา มักจะจัดประชุมหรือพบปะพูดคุยเพื่อสอบถามและรับทราบปัญหาหรืออุปสรรคของงานกับผู้ร่วมงาน กล่าวตัดสินใจในการบริหารงานเสมอ โดยการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นจะรับฟังเหตุผลและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจทุกครั้ง

ผลงานวิจัยที่ได้กล่าวมานี้ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ผลการวิจัยดังกล่าวมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องคุณลักษณะส่วนบุคคลภาวะผู้นำ และการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่างๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยศึกษาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ผลการวิจัยในภาพรวม อันเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และพัฒนาการบริหารราชการของทุกภาคส่วนต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลภาวะผู้นำและการบริหารงาน รวมทั้งสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารกรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการเชิงปริมาณวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ และการบริหารงานตามระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 7,851 คน

การสุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้ เนื่องจากประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร มีขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรไม่เท่ากัน ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริง จึงกำหนดวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยใช้การแบ่งกลุ่มเขตๆ ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน เป็นเครื่องมือ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ใช้คำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำในช่องว่าง (fill-in-the blank)

ส่วนที่ 2 ภาวะผู้นำ จำนวน 30 ข้อ พัฒนามาจากแบบสอบถาม LBDQ—Leader Behavior Description Questionnaire

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การตรวจสอบคุณภาพ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ได้นำไปตรวจสอบคุณภาพโดยดำเนินการใน 3 ส่วน คือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดภาวะผู้นำและแนวคิดในการบริหารงานได้หรือไม่โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำและการบริหารราชการ พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามทั้งเป็นรายข้อและในภาพรวมของแบบสอบถามทั้งคู่

2. การตรวจสอบความเป็นปรนัย (Objectivity) เพื่อตรวจสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้น ข้อถามแต่ละข้อมีความชัดเจน ชัดเฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อน คลุมเครือ สื่อความให้เข้าใจได้ตรงกัน และสามารถแปลความหมายได้อย่างชัดเจน ภายใต้การให้คำปรึกษา

3. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามส่วนที่ 2 สำหรับวัดภาวะผู้นำ ด้วยวิธีการหาความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

ความแปรปรวนของแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการใช้สูตร Cronbach's Coefficient Alpha (Jump 1978) [4]

เมื่อผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองกับผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 คน ในจังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี แล้วนำมาตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับวิจัยในครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

โดยใช้แบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และแนวความคิดจากตำราบทความทางวิชาการ เอกสารของทางราชการและองค์การเอกชน งานค้นคว้าวิจัย หนังสือพิมพ์ และรายงานสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำและการบริหารงานของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์และแสดงผลข้อมูลเป็นความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและอาชีพเดิม

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผู้บริหาร ทัศนคติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานครกับการบริหารงานในมิติต่างๆ

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ได้แก่ คือ แบบมีส่วนร่วม แบบชี้แนะ แบบปล่อยวาง และแบบส่งเสริมกับการบริหารงานในมิติต่างๆ

ดังนั้น ในงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย จึงเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่เหมาะสม คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณ (Multivariate Analysis of

Covariance-MANCOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ประเภทผู้บริหาร รูปแบบภาวะผู้นำ และการบริหารงานของผู้บริหารองค์การกรณศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร มีรูปแบบภาวะผู้นำแบบชี้แนะมากที่สุด รองลงมา คือ แบบปล่อยวาง แบบมีส่วนร่วม และแบบส่งเสริม ตามลำดับ และพบว่า ภาวะผู้นำแบบส่งเสริมมีน้อยมากจะจึงไม่นำมาวิเคราะห์

2. ประเภทของผู้บริหารองค์การ กรณศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานครกับการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารทุกประเภทบริหารงานในลักษณะคล้ายกัน คือ ส่วนใหญ่คำนึงถึงมิติประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม ซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทผู้บริหารและรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การ กรณศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานครกับการบริหารงาน พบว่า ประเภทผู้บริหารองค์การมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม การสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การกรณศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานใน 3 มิติ คือ การคำนึงถึงประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ตัวแปรทั้งสองไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อการบริหารงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. เปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารองค์การกรณีศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร ที่มีรูปแบบภาวะผู้นำต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์การ ที่มีภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเป็นกลุ่มที่บริหารงานโดยคำนึงถึงทุกมิติสูงสุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบชี้แนะและแบบปล่อยวางตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายโดยสังเคราะห์ร่วมกับความเห็นของนักวิชาการ นักวิชาการด้านการปกครองท้องถิ่น และผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริง ความเป็นไปและสภาพปัญหาขององค์การเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. ผู้บริหารองค์การส่วนใหญ่มีรูปแบบภาวะผู้นำชี้แนะ ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบภาวะผู้นำไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทผู้บริหารองค์การไม่ได้มีภาวะผู้นำที่แตกต่างกันไปตามตำแหน่งนั้น ซึ่งนักวิชาการด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ประเภทมีภาวะผู้นำอยู่ทุกแบบแต่มีจำนวนมากน้อยแตกต่างกัน

2. ผู้บริหารองค์การส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งในระดับปริญญาตรี มีภาวะผู้นำแบบชี้แนะมากที่สุด และบริหารงานไปในแนวทางที่พึงประสงค์

3. รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การที่ต่างกัน คือ แบบมีส่วนร่วม แบบชี้แนะ และแบบปล่อยวาง มีผลทำให้การบริหารงานในมิติการคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการสนองต่อความต้องการ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย

จากผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำที่แท้จริงเป็นแบบชี้แนะ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่นว่าเป็นแบบชี้แนะ ซึ่งไม่ส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ ดังนั้น จึงควรปรับเปลี่ยนรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นแบบมีส่วนร่วม โดยดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้วิธีการวิจัยแบบอื่น เพื่อให้เห็นถึงการบริหารในหลายมิติเพิ่มขึ้น
2. ควรใช้กับกลุ่มประชากรอื่นๆ และหน่วยงานอื่นๆ ที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉัจฉิสสา เพชรหนองชุม. (2554). **ภาวะการณ์เป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี.** การศึกษาอิสระการจัดการมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- [2] สุภาวดี ติมีนทร. (2552). **ภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของกรมการองค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- [3] สุภชัย เอาะน้อย. (2556). **ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น.** การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [4] Jump, N. (1978). **Psychometric Theory.** 2nd ed. New York: McGraw Hill.